

На основу члана 13. став 1. тачка 3) Закона о Фонду за науку Републике Србије („Службени гласник РС”, број 95/18 – у даљем тексту: Закон) и члана 10. став 1. тачка 4) Статута Фонда за науку Републике Србије број УО 2/19 од 17. априла 2019. године, на који је Влада дала сагласност решењем 05 Број: 110-5430/2019 од 30. маја 2019. године („Службени гласник РС”, број 38/19), на конститутивној седници другог сазива Управног одбора одржаној дана 11. августа 2023. године, Управни одбор Фонда за науку Републике Србије доноси

Програм подршке сарадњи са српском научном дијаспором – Заједнички истраживачки пројекти (ДИЈАСПОРА 2023) - Акт о циљевима, начину реализације и условима финансирања пројеката

САДРЖАЈ	
УВОДНЕ ОДРЕДБЕ	3
УВОД	3
ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА И ПРОЈЕКТА	3
УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ ПОЗИВУ	3
Носилац пројекта и Учесници пројекта	3
Руководилац пројекта	4
Пројектни тим	4
Чланови тима из Републике Србије	5
Ангажовање чланова Пројектног тима из Републике Србије	5
Чланови тима ван Републике Србије	6
Спољни сарадници	7
Партнери на пројекту	7
Трајање пројекта	7
Гантограм	7
Буџет	8
Дозвољени трошкови	8
Расподела буџета пројекта по категоријама трошкова	9
Накнаде за чланове тима	10
Опрема и потрошни материјал	10
Непредвиђени трошкови за опрему и потрошни материјал	10
Путовања, дисеминација и видљивост пројекта	10
Услуге и подизвођачи	11
Накнада за НИО за административне и друге трошкове у вези са Пројектом	11
Трошкови спољне ревизије на крају периода реализације пројекта	11
Недозвољени трошкови	11
ПРИЈАВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ И ПРИПРЕМА ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА	12
Јавни позив	12

Предлог пројекта – обавезна садржина	12
Припрема документације	13
Пријава на јавни позив – подношење Предлога пројекта	13
ПОСТУПАК ЕВАЛУАЦИЈЕ ПРИЈАВЉЕНИХ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА	14
Административна провера	15
Евалуација пројекта – општа правила	15
Први степен евалуације	16
Формирање прелиминарне ранг листе	16
Други степен евалуације	17
Формирање Предлога коначне ранг листе	18
Подношење приговора	19
РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА	19
Уговор	19
Плаћања и извештавање	19
Набавке добара и услуга	20
Управљање Пројектом	20
Праћење и евалуација пројекта током реализације	22
Резултати пројекта	22
Спољна ревизија	23
Архива	23
ПРОМОЦИЈА И ВИДЉИВОСТ РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА	23
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	24

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

УВОД

Члан 1.

Овим Актом уређују се циљеви Програма Програм подршке сарадњи са српском научном дијаспором – Заједнички истраживачки пројекти (у даљем тексту: Програм) и пројеката у оквиру овог Програма (у даљем тексту: Пројекат), услови расписивања и поступак спровођења јавних позива у оквиру Програма, а посебно поступак и услови пријављивања Предлога пројеката (у даљем тексту: Предлог), поступак и критеријуми евалуације Предлога, поступак праћења реализације пројеката, поступак оцењивања резултата пројеката, услови финансирања, као и права и обавезе корисника средстава пројеката.

Члан 2.

Програм подржава основна и примењена истраживања у свим научним областима. Пројекти у оквиру овог Програма немају унапред задате теме.

Програм је од општег интереса за Републику Србију, а планира се и реализује у складу са Законом о Фонду за науку Републике Србије (у даљем тексту: Закон) и сагласно другим прописима из области научноистраживачке и иновационе делатности.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА И ПРОЈЕКТА

Члан 3.

Циљеви Програма су: унапређење научне изврсности и релевантности истраживања у Србији успостављањем веза са истраживачима из српске дијаспоре користећи њихове компетенције и подршку кроз заједничке пројекте у земљи и иностранству, као и развој међународне сарадње, трансфер знања и технологија и укључивање научне дијаспоре у научно-истраживачки рад и иновације у Републици Србији.

Програм омогућава истраживачима да дефинишу сопствене програме истраживања, форме сопствене тимове и сарађују са одговарајућим научно-истраживачким организацијама у Србији и свету.

Очекивани резултати пројеката су нова научна сазнања, методологије, интелектуална својина, иновације, подстицање привлачења улагања у научни систем Републике Србије. Резултати се приказују кроз научне публикације и објављивање заједничких научних радова, патената, развој нових услуга, развоја и комерцијализације производа, трансфер технологија, интелектуалну својину, припреме и подношење заједничких предлога пројеката за конкурисање код иностраних фондова или других потенцијалних извора финансирања научно-истраживачког рада.

Пројекат треба да омогући даљи развој истраживачких циљева дефинисаних предлогом пројекта и успостави темеље за дугорочну сарадњу са истраживачима из дијаспоре, иностраним стручњацима и иностраном НИО.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ ПОЗИВУ

Носилац пројекта и Учесници пројекта

Члан 4.

У овом програму право учешћа имају акредитоване научно-истраживачке организације у Републици Србији (у даљем тексту: НИО) у својству Носиоца пројекта или Учесника пројекта.

Пројектни тим чине Руководилац пројекта и чланови тима који испуњавају услове из овог Акта.

Носилац пројекта јесте НИО у којој је запослен Руководилац пројекта, док су остале НИО Учесници пројекта.

Руководилац пројекта

Члан 5.

Руководилац пројекта (у даљем тексту: Руководилац) је лице које задовољава следеће услове:

- има научни назив доктора наука, објављене, рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је оспособљено за самосталан научноистраживачки рад;
- изабрано је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању;
- запослено је, или ће бити запослено, у акредитованој научноистраживачкој организацији (у даљем тексту: НИО)¹ за време трајања Пројекта која је Носилац предлога пројекта, при чему запослење у тој НИО на месечном нивоу износи минимум 50% пуног радног времена за све време трајања пројекта.

Лице може бити Руководилац пројекта само на једном Предлогу пројекта у оквиру овог Јавног позива.

Руководилац пројекта мора бити месечно ангажован на пројекту минимум 30% пуног радног времена током целог трајања реализације пројекта.

Пројектни тим

Члан 6.

Пројектни тим се састоји из две групе.

Прву групу чине истраживачи из Републике Србије, на челу са Руководиоцем пројекта.

Другу групу чине истраживачи ван Републике Србије из једне или више НИО из иностранства. У свакој од НИО учесница из иностранства треба да постоји један члан дијаспоре, запослен у тој НИО у иностранству, који ће координисати пројектне активности у име своје НИО. Другу групу може чинити више истраживача из дијаспоре који су запослени у истој НИО у иностранству, или један истраживач из дијаспоре са члановима тима који су запослени у истој НИО као и члан из дијаспоре. Ово се односи на све НИО учеснице из иностранства појединачно.

---

¹ Уколико је у питању истраживач запослен у иновационом центру (као регистрованој иновационој организацији у складу са прописима о научноистраживачкој делатности, односно о науци и истраживањима, а чији је оснивач акредитована НИО), та организација не може бити Носилац пројекта, нити из ње може бити одређено лице са својством Руководиоца пројекта.

Чланови Пројектног тима могу бити лица запослена у истој или у различитим организацијама.

Чланови тима из Републике Србије

Члан 7.

У једном Пројекту дозвољено је учешће чланова тима који су запослени у различитим акредитованим НИО у Републици Србији, с тим да је Носилац пројекта она НИО у којој је запослен Руководилац пројекта.

Сваки члан Пројектног тима мора да испуни следеће услове:

- Чланови Пројектног тима морају имати важеће звање у тренутку подношења Предлога пројекта;
  - Изузетак у погледу услова да сви чланови тима морају имати важеће звање у тренутку подношења Предлога пројекта, тј. на дан затварања Јавног позива јесу лица која су студенти докторских студија, а која до тада нису никад изабрана у наставно или истраживачко звање. Ова лица се могу пријавити као чланови тима иако немају звање, уз обавезу НИО да им се избор у звање покрене чим добију информацију о прихватању Предлога пројекта. Приликом припреме буџета за лица из овог члана, накнада се обрачунава према звању које ће стећи до почетка реализације пројекта.
- Чланови Пројектног тима морају бити запослени у акредитованој НИО у Републици Србији² за време ангажовања у реализацији Пројекта, при чему запослење у тој НИО на месечном нивоу износи минимум 50% пуног радног времена све време током трајања ангажовања на Пројекту;
- Чланови Пројектног тима морају имати важећа звања током целокупног ангажовања у реализацији Пројекта. У случају да члан Пројектног тима изгуби звање, не може учествовати на пројекту у својству члана тима.

Исто лице може бити члан тима у само једном Предлогу пројекта у оквиру овог Јавног позива.

Број чланова тима у оквиру прве групе је најмање три. Максималан број чланова тима није ограничен. У једном Пројекту дозвољено је учешће чланова тима који су запослени у различитим акредитованим НИО у Републици Србији, с тим да је Носилац пројекта она НИО у којој је запослен Руководилац пројекта.

У случају ангажовања лица на различитим програмима Фонда за науку у својству члана Пројектног тима, или Руководиоца пројекта лице је дужно да поштује законска ограничења о ангажовању на програмима Фонда за науку, као и услове прописане Актима појединачних програма.

Ангажовање чланова Пројектног тима из Републике Србије

Члан 8.

Члан Пројектног тима који је већ запослен са пуним радним временом (укључујући наставу и истраживања, подршку кроз институционално или неко друго финансирање) не може бити ангажован са више од 30% пуног радног времена месечно на пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије (укључујући различите програме).

---

² Члан Пројектног тима може бити запослен и у иновационом центру чији је оснивач акредитована НИО, али иновациони центар не може бити Носилац пројекта.

Члан Пројектног тима може бити пројектно финансиран, односно запослен и финансиран из предложеног Пројекта до 100% пуног радног времена у складу са другим ангажманима и Законом о раду. Лице које је ангажовано на Пројекту са 100% радног времена не може имати ниједно друго ангажовање у НИО.

Чланови Пројектног тима могу бити ангажовани током целокупног трајања Пројекта или само током одређених временских интервала, зависно од потреба Пројекта и у складу са предложеним буџетом.

Лице које у моменту подношења Предлога није запослено у НИО може бити укључено у предложени Пројекат као члан тима само уколико Руководилац пројекта и НИО поднесу потписану изјаву³ да ће то лице, у случају да Предлог буде одобрен за финансирање, бити запослено у тој НИО током трајања пројекта односно током предложеног периода ангажовања за то лице, у складу са условима из овог Акта.

Чланови тима ван Републике Србије

Члан 9.

Истраживачи ван Републике Србије чине другу обавезну групу у оквиру пројектног тима према пропозицијама овог Програма.

У другу групу пројектног тима мора бити укључен најмање један истраживач из дијаспоре запослен у НИО у иностранству, који је и вођа групе ван Републике Србије. Остали чланови друге групе могу бити истраживачи из дијаспоре или инострани истраживачи запослени у истој НИО у иностранству као и вођа групе ван Републике Србије. Ово се односи на све НИО учеснице из иностранства појединачно. Број чланова тима у оквиру друге групе је најмање три. Максималан број чланова тима није ограничен.

Под појмом Дијаспора се сматрају држављани Републике Србије који живе у иностранству и припадници српског народа исељеници са територије Републике Србије и њихови потомци.⁴

Истраживач из дијаспоре који је вођа Пројектног тима ван Републике Србије треба да испуни следеће услове:

- има научни назив доктора наука, објављене научне радове и друге научноистраживачке резултате, а које укупним научним радом показује да је квалификован за самосталан научноистраживачки рад;
- изабран је у научно звање или еквивалентно наставно звање по прописима о високом образовању, према прописима државе у којој је запослен;
- запослен је и биће запослен за време трајања пројекта у научноистраживачкој организацији у иностранству.

Чланови тима ван Републике Србије (друга група) немају право на новчану накнаду за ангажовање на Пројекту из средстава буџета Пројекта,* али се из средстава Пројекта могу финансирати трошкови путовања и боравка у Србији зарад пројектних активности и размене знања.

³ Образац изјаве је доступан у оквиру пројектне документације (Ф5 - Изјава НИО).

⁴ Појам дијаспора у овом Програму не обухвата територију бивше Југославије.

Спољни сарадници

Члан 10.

У изузетним случајевима, када је потребно за успешну реализацију предлога пројекта, као инострани спољни сарадници могу бити укључени и технолози, инжењери, предузетници и други експерти који могу утицати на успех пројекта и имају више од 5 година релевантног искуства из теме области пројекта. Ови експерти немају права на новчану надокнаду за рад на пројекту, али се из средстава Пројекта могу финансирати трошкови путовања и боравка у Србији зарад пројектних активности и размене знања.

Партнери на пројекту

Члан 11.

Предлог пројекта може бити додатно подржан од стране партнера из привреде. Подршка од стране партнера из привреде се реализује у виду финансијског суфинансирања од стране привреде (препоручиво), или подршке у виду других ресурса попут опреме, потрошног материјала, података, расположиве инфраструктуре за потребе реализације пројекта, или потребне додатне експертизе за реализацију одговарајућих активности.

Партнери на пројекту могу бити компаније из Србије или иностранства, као и друга правна лица која су релевантна за реализацију теме пројекта.

Партнери из става 1 овог члана немају право на новчану накнаду из средстава буџета Пројекта.

Пројектни тим који има partnere на реализацији Пројекта то доказује достављањем уговора којим се уређује врста подршке, права и обавезе које се односе на резултате пројекта и посебно описује: улогу и интелектуални, финансијски и било који други допринос партнера, договор о власништву над интелектуалном својином који се примењују на резултатима произашлих из пројекта, као и обавезу да уговор о партнерству неће ометати руководиоца пројекта да изврши своје обавезе сагласно уговору са Фондом за науку Републике Србије.

Трајање пројекта

Члан 12.

Трајање Пројекта је до две године (24 месеца).

Гантограм

Члан 13.

План пројектних активности (гантограм) припрема се тако да прикаже план пројектних активности са временским интервалима за реализацију сваке конкретне активности и учешће чланова Пројектног тима у појединим активностима.

Проценат ангажовања члана Пројектног тима мора бити у складу са допуштеним процентом ангажовања за сваког конкретног члана тима и Руководиоца пројекта, према правилима овог Програма.

Буџет

Члан 14.

Максимални износ буџета је 200.000 евра у динарској противвредности по Пројекту.

Буџет програма је дефинисан у Јавном позиву.

Суфинансирање пројектних активности из других извора укључујући суфинансирање од стране НИО у којој је запослен вођа тима ван Републике Србије ће се сматрати предношћу.

Дозвољени трошкови

Члан 15.

Следеће категорије трошкова Пројекта дозвољене су за финансирање у оквиру Програма:

1) Трошкови накнада члановима Тима

- укупни трошкови накнада чланова тима укључујући све накнаде утврђене интерним актима НИО са припадајућим порезима и доприносима;

2) Трошкови набавки

• Опрема и потрошни материјал

- опрема, софтвер, потрошни материјали и остали ресурси неопходни за реализацију Пројекта,
- непредвиђени трошкови за опрему и потрошни материјал;

• Путовања

- краткотрајна путовања у земљи и иностранству (највише до 28 дана по путовању) која су неопходна за реализацију Пројекта;
- путовања ради учешћа на националним и међународним конференцијама од значаја за реализацију пројекта;
- трошкови путовања у Србију истраживача из Друге групе Пројектног тима у НИО Учеснику пројекта из Србије у трајању до највише два месеца, ради реализације пројектних активности и размене знања. За ову врсту ангажовања предвиђене су накнаде у виду трошкова смештаја и боравка или накнаде за радно ангажовање*;

• Дисеминација и видљивост

- трошкови објављивања радова у часописима,⁵ као и часописима са отвореним приступом (енг. *open access*), учествовања на конференцијама, објављивања научних монографија,
- организација конференција и семинара и други трошкови дисеминације резултата Пројекта;
- пријаве патената и заштите интелектуалне својине насталих као резултат пројектних активности и пратећи трошкови;

---

⁵ Категорија часописа мора бити дефинисана у образложењу буџета. Истраживачима се сугерише да теже објављивању радова у часописима са JCR листе категорије M21 (или више), са изузетком истраживачких области које немају часописе у овој категорији.

3) Трошкови услуга и подизвођача

- екстерне услуге свих физичких лица⁶ и правних лица потребне за истраживање и реализацију Пројекта укључујући услуге неопходне за трансфер технологије, комерцијализацију, ангажовање стручњака за истраживање и развој и саветнике из области пројекта;

4) Индиректни трошкови

- накнада НИО у којима су запослени учесници на Пројекту за административне и друге трошкове у вези са Пројектом;
- накнада НИО из иностранства на којој су запослени чланови Пројектног тима из Друге групе за трошкове у вези са реализацијом пројектних активности (*bench fee*);
- трошкови спољне ревизије на крају периода реализације пројекта;
- остали трошкови, попут трошкова банкарске гаранције, трошкови увоза, царине, поште и др.

* Током боравка и рада истраживача из Друге групе Пројектног тима у Републици Србији и НИО из Србије које су Учесници пројекта, могуће је обезбедити накнаде за ове чланове тима на један од следећа два начина у одговарајућим буџетским категоријама:

- у виду финансирања трошкова боравка и дневница (предвидети трошкове у оквиру категорије Трошкови путовања), или
- у виду радног ангажовања или уговора о делу, према уговору који се закључује између ових чланова тима и НИО из Србије која је Учесник пројекта, а за активности које ће бити реализоване током њиховог боравка у Србији и рада у НИО из Србије (у овом случају предвидети трошкове у оквиру категорије Трошкови услуга и подизвођача).

Расподела буџета пројекта по категоријама трошкова

Члан 16.

Узимајући у обзир специфичност сваког Пројекта, расподела буџета Пројекта по категоријама трошкова треба да буде таква да одражава циљеве Пројекта и мора бити јасно оправдана у складу са тим циљевима.

Трошкови услуга и подизвођача из члана 15. у структури буџета Пројекта могу да учествују са максимално 15% укупног буџета.

За промоцију и видљивост резултата пројекта, укључујући публикације, семинаре, предавања, сајмове науке, или друге начине промоције, потребно је обезбедити од 5% до 10% укупног буџета пројекта.

Индиректни трошкови из члана 15. износе не више од 20% од укупно планираних трошкова накнаде члановима Пројектног тима и трошкова набавки. Индиректни трошкови не правдају се приликом извештавања, али се морају користити у складу са законом, правилима овог програма, као и у складу са подзаконским актима НИО.

---

⁶ Ангажовање физичких лица односи се на лица која нису запослена у НИО које учествују у пројекту, а неопходна су за реализацију пројектних активности. Ова лица ће се сматрати пружаоцима услуга или подизвођачима, али не и учесницима у пројекту.*

Накнаде за чланове тима

Члан 17.

Највећа дозвољена накнада за Руководиоца пројекта и члана Пројектног тима зависи од звања и процента ангажовања на Пројекту на месечном нивоу, а према максимално одређеним нето месечним накнадама за учешће на пројекту које су дефинисане у документу „Висина накнаде (зарада и хонорара) истраживача који се финансирају кроз програме Фонда за науку Републике Србије“, који је објављен на сајту Фонда за науку (www.fondznanauku.gov.rs).

Највиша дозвољена накнада за Руководиоца/члана Пројектног тима одговара максималном нето износу накнаде звања у коме је то лице, а скалира се пропорционално проценту његовог месечног ангажовања на Пројекту.

Ангажовање чланова тима могуће је буџетирати и нижим износима. Такође, могуће је предвидети различите накнаде за лица која имају исто звање, у складу са искуством и вештинама тих лица.

Врсту накнаде одређује НИО, у складу са Законом и интерним актима НИО.

Опрема и потрошни материјал

Члан 18.

Трошкови опреме и потрошног материјала могу се користити за набавку опреме, софтвера, потрошних материјала, као и других ресурса који су неопходни за реализацију Пројекта. Приликом припрема буџета цене се планирају и исказују са ПДВ-ом.

Непредвиђени трошкови за опрему и потрошни материјал

Члан 19.

Непредвиђени трошкови могу се користити само за додатне трошкове опреме и потрошног материјала и/или промену висине износа предвиђене опреме и потрошног материјала.

Непредвиђени трошкови могу износити до 2% припадајуће буџетске категорије набавки.

У случају да ова категорија трошка остане неутрошена до краја реализације пројекта, ова средства се, по правилу, у оквиру последњег квартала, могу искористити за стручно усавршавање младих истраживача ангажованих на пројекту, као и краткотрајно путовање младих истраживача ради усавршавања. Поред тога, ова средства се могу искористити за реализацију истраживачких активности младих истраживача, као и за куповину опреме и материјала за младе истраживаче (рачунари и сл) који су чланови тима.

Путовања, дисеминација и видљивост пројекта

Члан 20.

Дозвољени су трошкови публикације, путовања, организација радионица, састанака и семинара, дисеминације и видљивости пројекта који су настали током реализације Пројекта.

Трошкови публикације прихватају се као резултати пројекта само уколико су публикације објављене након почетка реализације пројекта. Као резултати Пројекта, Програма и подршке Фонда за науку рачунаће се само публикације које имају јасно назначену подршку Фонда за науку Републике Србије, према правилима Уговора.

Услуге и подизвођачи

Члан 21.

Пружаоци услуга могу бити правна и физичка лица.

Пружаоци услуга не могу бити НИО које учествују на том пројекту, нити лица запослена у НИО које учествују на том пројекту.*

Највиша дозвољена накнада за физичко лице ангажовано за извођење услуга одговара тржишном износу зараде лица за наведену услугу, а скалира се пропорционално проценту његовог месечног ангажовања на Пројекту. У случају ангажовања физичких лица за специфичне услуге, накнада физичког лица обрачунава се преко тржишне цене за набавку конкретне врсте услуге.

Приликом планирања и набавке услуга из ове категорије потребно је водити рачуна о примени Закона о јавим набавкама, а цене је потребно планирати и исказати са свим припадајућим порезима и доприносима.

Накнада за НИО за административне и друге трошкове у вези са Пројектом

Члан 22.

Накнада за НИО која запошљава чланове тима треба да буде додељена за административне и друге трошкове у вези са Пројектом.

У оквиру ове категорије могуће је буџетирање техничког или помоћног особља НИО које треба да буде обрачунато на основу њихове зараде коју примају у НИО у моменту подношења Предлога, скалирано на проценат њиховог месечног ангажовања на пројектним активностима. Уколико више од једне НИО учествује у Предлогу, ова категорија трошкова треба да буде пропорционално додељена у складу са укупним траженим буџетом за сваку НИО, осим уколико Руководилац пројекта и све НИО које учествују на Пројекту не направе другачији договор, уз писано образложење дато у буџету Предлога пројекта.

Трошкови спољне ревизије на крају периода реализације пројекта

Члан 23.

Руководилац пројекта у обавези је да у буџету предвиди трошак спољне (екстерне) ревизије на крају периода реализације Пројекта коју сноси Носилац пројекта.

Спољна (екстерна) ревизија врши се на нивоу целокупног Пројекта и обухвата ревизију пројектне документације и финансијског управљања Пројектом на нивоима свих НИО које учествују на пројекту.

Недозвољени трошкови

Члан 24.

Трошкови који Фонд за науку неће узети у разматрање за финансирање укључују, али нису ограничени на:

- адаптацију и опремање просторија НИО и било какве грађевинске или друге радове;

- поправку, сервисирање или одржавање постојеће опреме НИО, осим ако је та опрема потребна за Пројекат и њена неопходност је образложена и документована у Предлогу пројекта;
- плаћање камата или постојећег дуга према било ком лицу, укључујући такве обавезе настале или преузете за време разматрања пријаве Пројекта или након одобрења финансирања Пројекта;
- трошкове за ставке које се већ финансирају кроз други програм, ентитет или НИО;
- трошкове/учешће у трошковима куповине, закупа, подзакупа или адаптације земљишта, објеката и/или других непокретности, укључујући возила и покретне ствари и опрему која није намењена научно-истраживачким активностима у вези са реализацијом Пројекта.

ПРИЈАВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ И ПРИПРЕМА ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

Јавни позив

Члан 25.

Први Јавни позив за пријаву научно-истраживачких пројеката у оквиру којих се реализује Програм (у даљем тексту: „Јавни позив“) садржи следеће:

- пун назив Програма;
- циљеве Програма;
- трајање Пројеката;
- услове које морају да задовоље Руководилац пројекта и чланови Пројектног тима;
- укупан буџет доступан за реализацију Програма по Јавном позиву;
- највећи буџет појединачних Пројеката;
- дозвољене категорије трошкова за финансирање средствима Фонда за науку Републике Србије;
- начин подношења Предлога;
- рок за подношење Предлога;
- списак потребне документације која се прилаже уз уредну и потпуну пријаву Предлога;
- начин и критеријуме за евалуацију Предлога;
- очекивано трајање поступка евалуације предложених Пројеката;
- захтеве у погледу извештавања;
- друге податке од значаја за спровођење и реализацију Програма.

Јавни позив објављује се на сајту Фонда за науку Републике Србије (www.fondznanauku.gov.rs).

Предлог пројекта – обавезна садржина

Члан 26.

Обавезни елементи Предлога су следећи:

- наслов, акроним, научна област (примарна, секундарна и терцијална), апстракт и кључне речи Пројекта (на енглеском језику);
- подаци о Руководиоцу пројекта, члановима Пројектног тима, НИО које учествују у Пројекту (на енглеском језику);

- Опис пројекта А и Б према обрасцу из документације (на енглеском језику, попуњени у складу са Упутством и обрасцима из документације);
- Укупни буџет Пројекта (на енглеском језику, попуњен у складу са Упутством и обрасцем из документације);
- Гантограм (на енглеском језику, попуњен према Упутству и обрасцу из документације);
- Упитник за заштиту животне средине и социјални утицај;
- Етичка сагласност (уколико је примењива за Пројекат);
- Прилози: изјаве НИО, заједничка изјава Тима и докази о испуњености услова за Руководиоца пројекта и чланове Пројектног тима дефинисаних Програмом, на српском или енглеском језику, припремљени према Упутству и обрасцима из документације, Изјава иностраних чланова тима и иностране НИО којом се потврђује сагласност са условима Програма, учешћем на пројекту и моделом уговора о реализацији пројекта, Изјава о суфинансирању уколико је суфинансирање пројекта обезбеђено (издаје извор суфинансирања, а у случају учешћа партнера из привреде и Конзорцијумски уговор о партнерству, суфинансирању и уређивању права на резултате пројекта и интелектуалне својине).

Припрема документације

Члан 27.

Документација која је обавезни елемент Предлога пројекта припрема се у складу са овим Актом, Упутством за припрему и подношење предлога пројекта (у даљем тексту: „Упутство“), обрасцима и напоменама у обрасцима, а који су објављени на сајту Фонда за науку РС.

Пријава на јавни позив – подношење Предлога пројекта

Члан 28.

Пријава на Јавни позив подноси се искључиво у електронској форми, путем Портала за пријаву научних пројеката Фонда за науку, са документацијом наведеном у Јавном позиву и према Упутству за спровођење Јавног позива, објављеном на сајту Фонда за науку Републике Србије.

Предлог мора бити потпун и садржати све потребне прилоге и мора бити сачињен у складу са Упутством. У супротном, Предлог пројекта се искључује из даље евалуације.

Предлог подноси потенцијални Руководилац пројекта.

Члан 29.

Приликом подношења Предлога, прилажу се изјаве које потписују овлашћена лица НИО и/или Руководилац, којом се потврђује испуњеност тражених услова за Руководиоца и чланове Пројектног тима, потписана под пуном моралном и кривичном одговорношћу. Уколико Пројекат буде одобрен за финансирање, Фонд за науку Републике Србије може тражити доказе о испуњености ових услова.

Уколико се након одобравања пројекта утврди да ова или друга информација из Предлога пројекта није истинита (подаци који се односе на учеснике или НИО), пројекат ће бити дисквалификован, а лице које је поднело пројекат наредне две године неће имати право да конкурише на пројекте Фонда за науку Републике Србије.

Фонд за науку Републике Србије задржава право да не дозволи конкурисање у оквиру програма Фонда оним истраживачима чије пријаве садрже нетачне податке, или је садржина тих пријава формулисана на начин срачунат да наведе на погрешне закључке, до две године након

таквог догађаја. Уколико се утврди да је истраживач прекршио етички кодекс, Етички одбор који образује Национални савет за научни и технолошки развој, може за тог истраживача предложити забрану финансирања на научно-истраживачким пројектима Фонда за науку Републике Србије у периоду до пет година.⁷

Члан 30.

Руководилац пројекта може поднети Предлог само за један Пројекат у оквиру Јавног позива. Руководилац пројекта који је поднео Предлог за један Пројекат не може бити наведен као члан Пројектног тима у другим предложеним Пројектима у оквиру истог Јавног позива.

Лице које не учествује у својству Руководиоца пројекта пријављеног на Јавни позив, може имати својство члана Пројектног тима на само једном пројекту у оквиру истог Јавног позива.

Број Предлога по истој НИО није ограничен у Јавном позиву.

ПОСТУПАК ЕВАЛУАЦИЈЕ ПРИЈАВЉЕНИХ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТАТА

Члан 31.

Пристигли Предлози са конкурсном документацијом проверавају се и оцењују кроз поступак који се састоји од административне провере и два степена евалуације.

У првом степену евалуације независни рецензенти (у даљем тексту: Рецензент) оцењују Предлоге свих пријављених пројеката. Саставља се ранг листа Предлога заснована на опадајућем броју поена које су Рецензенти доделили тим Предлозима и на основу ње, формира се Прелиминарна ранг листа предлога пројеката.

У другом степену евалуације, Програмски одбор за евалуацију Пројеката (у даљем тексту: Програмски одбор) вреднује Предлоге са Прелиминарне ранг листе и саставља Предлог коначне ранг листе.

Евалуација Предлога спроводи се према процедури дефинисаној одговарајућим актима Фонда за науку Републике Србије и у складу са критеријумима дефинисаним у Програму.

Члан 32.

Рецензенти су, по правилу, инострани стручњаци, а изузетно домаћи стручњаци са међународно признатом професионалном каријером. Рецензенти се бирају по принципу подударања области њихове експертизе са научним областима предложеног Пројекта, по правилу на основу кључних речи наведених у Предлогу.

Чланови Програмског одбора су међународни стручњаци или чланови српске научне дијаспоре са међународним искуством.

Избор и именовање чланова Програмског одбора уређен је одговарајућим актима Фонда за науку Републике Србије.

---

⁷ Као што је прописано чланом 94. и 95. Закона о науци и истраживањима, „Службени гласник РС“, број 49 од 8. јула 2019. године.

Административна провера

Члан 33.

Сви приспели Предлози пролазе административну проверу, која обухвата преглед документације поднете на Јавни позив, у смислу утврђивања:

- благовремености поднетог Предлога у односу на рок одређен у објављеном Јавном позиву;
- техничке исправности и потпуности документације Предлога, укључујући све прилоге, потврде и потписе;
- испуњености општих услова конкурса дефинисаних у Јавном позиву у оквиру Програма, укључујући формално задовољење критеријума за Руководиоца пројекта, чланове Пројектног тима и НИО.

Предлог који је задовољио административну проверу упућује се у први степен евалуације.

Фонд за науку може да затражи од подносиоца пријаве појашњење или додатне информације уколико оцени да су неопходне да би се обавила комплетна административна провера. Уколико Предлог није задовољио критеријуме административне провере, Фонд за науку искључује Предлог из даље евалуације и обавештава подносиоца пријаве на Јавни позив о разлозима одбијања Предлога у поступку административне провере.

Евалуација пројекта – општа правила

Члан 34.

У поступку евалуације, оцене Предлога дају се нумерички и описно, према одговарајућем обрасцу доступном у документацији Програма на сајту Фонда за науку Републике Србије.

Критеријуми за евалуацију су:

- **Изврсност** – квалитет, релевантност и актуелност предложене теме, научна заснованост, иновативност, реалистичност циљева, значај истраживања, примењивост резултата истраживања и перспективе предложеног истраживања, оцена имплементираних отворених научних пракси у предложеној методологији, оцена компетентности Руководиоца пројекта и осталих чланова Пројектног тима;
- **Утицај** – допринос науци, економији и друштву у Републици Србији, утицај научног истраживања на привреду, друштво, климатске промене, животну средину, здравствену заштиту, образовање и друге аспекте друштвеног развоја на међународном и националном нивоу, ефикасност предложених мера за промоцију и видљивост Пројекта и примену резултата Пројекта, оцена да ли научно истраживање јасно идентификује потенцијалне заинтересоване стране и кориснике на које ће утицати Пројекат;
- **Реализација** – реалистичност плана реализације, могући ризици и мере за санирање ризика, реалистичност и избалансираност буџета, доступност постојећих ресурса, обезбеђено додатно пројектно финансирање укључујући и ко-финансирање од стране НИО учеснице из иностранства, оцена дефинисаних улога чланова пројектног тима и партнера, као и комплементарности њихових експертиза са темом пројекта.

Први степен евалуације

Члан 35.

У првом степену евалуације сваки Предлог пројекта оцењују Рецензенти.

Рецензент оцењује свако питање нумерички (дајући од 1 до 5 поена) и описно. Рецензент даје и експлицитну препоруку да ли подржава Предлог или не.

По завршетку рецензија, оне се сумирају и рачунају се средње оцене рецензија за сваки критеријум и укупну средњу оцenu.

У случају да се највиша и најнижа укупна оцена дата од стране Рецензената разликује за више од 30 поена, констатује се несклад и пројекат упућује у процедуру постизања консензуса током које Рецензенти могу променити или потврдити првобитно поднету оцenu.

Максимална оцена коју Рецензент може дати јесте 100 поена, у складу са критеријумима евалуације из Табеле 2 овог Акта. Да би Предлог прошао евалуацију Рецензената, број поена додељен средњој оцени за сваки критеријум евалуације не сме бити мањи од минималног броја поена наведеног у Табели 2 овог Акта и укупна средња оцена не сме бити мања од 70 поена.

Табела 2 – Критеријуми за евалуацију Пројектата; максималан (и минималан) број поена.

Критеријум	Први степен (поена)
Изврсност	50 (мин. 30)
Утицај	30 (мин. 18)
Реализација	20 (мин. 12)
Укупно	100 (мин. 70)

По завршетку првог степена евалуације сваки Руководилац пројекта добија обавештење о резултату евалуације.

Формирање прелиминарне ранг листе

Члан 36.

Пре почетка другог степена евалуације саставља се Прелиминарна ранг листа Предлога пројектата, на основу ранг листе свих пријављених Предлога пројектата, уређене по опадајућем редоследу вредности оцене рецензената након прве фазе евалуације. На Прелиминарној ранг листи Предлога налазе се само највише рангирани Предлози који су испунили критеријуме из Табеле 2 овог Акта и чији збир буџета, кумулативно не прелази двоструки износ буџета Програма.

Након првог степена евалуације, сви Руководиоци пројектата који се налазе на Прелиминарној ранг листи имају могућност да доставе Фонду за науку Републике Србије кратки писани одговор (до 500 речи) са коментарима на резултате првог степена евалуације, који се затим прослеђују Програмском одбору и користе током другог степена евалуације.

Одговор треба да садржи само чињенице из Предлога пројектата које рецензенти нису уочили и/или које су противречно наводима у рецензији.

Други степен евалуације

Члан 37.

У другом степену евалуације, Програмски одбор за евалуацију Пројеката (у даљем тексту: Програмски одбор) евалуира Предлоге са Прелиминарне ранг листе и саставља Предлог коначне ранг листе. Евалуација Предлога спроводи се према процедури дефинисаној одговарајућим актима Фонда за науку Републике Србије и у складу са критеријумима дефинисаним у Програму.

Квалитет пројекта оцењује се према критеријумима научне изврсноности, утицаја и реализације, водећи рачуна о циљевима и условима програма. Пројекти се иницијално класификују у три групе на основу позиције на прелиминарној ранг листи, односно оцене након првог степена евалуације:

- група I – највише рангирани Предлози пројеката (30% највише рангираних Предлога пројеката);
- група II – средње рангирани Предлози пројеката (наредних 40% Предлога пројеката);
- група III – најниже рангирани Предлози пројеката (последњих 30% Предлога пројеката са Прелиминарне ранг листе).

Сваки пројекат са Прелиминарне ранг листе додељује се једном члану панела који постаје Известилац за тај Пројекат. Известиоци прегледају Предлоге пројеката и резултате првог степена евалуације, и на основу тога извештавају чланове Програмског одбора.

Уколико Известилац и чланови панела немају примедби на Предлоге пројеката из групе I, нити на резултате или садржај евалуације из првог степена евалуације, Предлози из групе I предлажу се за финансирање по затеченом редоследу. Уколико Известилац сматра да неки Предлог пројекта из групе I има важне недостатке или да постоје недоследности у резултатима првог степена евалуације, о овоме ће обавестити чланове панела тј. Програмски одбор, те предложити детаљнију анализу и дискусију о том Предлогу пројекта уз консултације са рецензентима Предлога пројекта ради појашњења. Резултат ове додатне провере квалитета пројекта може бити потврда квалитета, након чега се пројекат задржава у редоследу за финансирање, или образложена одлука о новом резултату евалуације и рангирању.

Уколико Известилац или чланови панела тј. Програмски одбор, нема примедбе на оцене Предлога пројеката из групе III, нити на резултате или садржај евалуације из првог степена евалуације, Предлози из групе III не предлажу се за финансирање. Уколико Известилац сматра да Предлог пројекта из групе III има важне квалитете, или да постоје недоследности или превид у резултатима првог степена евалуације, о овоме ће обавестити чланове панела тј. Програмски одбор, те предложити детаљнију анализу и дискусију о том Предлогу пројекта. По потреби, могуће је консултовати рецензенте Предлога пројекта ради појашњења. Резултат ове додатне провере квалитета пројекта може бити потврда квалитета, са образложењем, након чега се пројекат разврстава у групу II, или се доноси одлука о нефинансирању.

После провере пројеката на предлог чланова панела и могућих измена на Прелиминарној ранг листи, листа пројеката се ажурира по групама, како је дефинисано у овом члану.

Фокус анализе Програмског одбора јесте на свим пројектима из групе II, који се детаљно анализирају и дискутују током рада Програмског одбора, након чега се они међусобно рангирају и доноси се одлука о пројектима који ће бити подржани за финансирање.

Програмски одбор може тражити од Руководиоца пројекта ребаланс предложеног буџета Пројекта у целини или у појединим ставкама. Такође, Програмски одбор може затражити од

Руководиоца пројекта корекцију и/или појашњење кључних тачака Предлога, или другу врсту модификације Предлога пројекта са свим припадајућим елементима.

Формирање Предлога коначне ранг листе

Члан 38.

На крају рада Програмског одбора, на основу резултата другог степена евалуације, као и експертске анализе утицаја на животну средину и социјалне утицаје и етичке провере, Предлози пројеката се рангирају и класификују према квалитету пројекта и буџетима пројеката на категорије А, АБ, Б, Ц и Д.

Табела 3 – Резултати другог степена евалуације

Оцена пројекта (категорија)	Опис*
А	Предлози пројеката који су након другог степена евалуације највише рангирани са буџетом који чине 20% буџета Програма, и који се подржавају за финансирање .
АБ	Предлози пројеката који су након другог степена евалуације наредни рангирани са буџетом који чине 40% буџета Програма, и који се подржавају за финансирање .
Б	Предлози пројеката који су након другог степена евалуације наредни рангирани са буџетом у преосталом износу од 40% буџета Програма, и који се подржавају за финансирање .
Ц	Предлози пројеката који су након другог степена евалуације рангирани испод границе буџета Програма, и који се не подржавају за финансирање .
Д	Пројекти код којих је идентификован недостатак или неправилност због које никако не могу бити подржани за финансирање.

* У случају да гранична вредност буџета који одређује разлику између две категорије не обухвата цели број пројеката, разврставање пројеката на категорије врши се заокруживањем на пун број пројеката, водећи рачуна да збир буџета пројеката из категорије А, АБ и Б не може прећи расположиви буџет.

Укупан потребан буџет за све Пројекте прихваћене за финансирање не може бити већи од укупног буџета Програма који је дефинисан Јавним позивом.

Члан 39.

Програмски одбор у складу са правилима из Табеле 3 формира Предлог коначне ранг листе пројеката предложених за финансирање по Јавном позиву на основу овог Програма и доставља је Научном савету Фонда за науку, заједно са Извештајем о раду Програмског одбора.

Научни савет разматра Предлог коначне ранг листе заједно са Извештајем Програмског одбора и доставља Предлог коначне ранг листе пројеката предложених за финансирање, уз своје мишљење о процедуралној исправности, Управном одбору Фонда за науку РС ради одлучивања.

Члан 40.

На основу Предлога Коначне ранг листе пројеката предложених за финансирање по Јавном позиву на основу овог Програма и мишљења Научног савета Фонда за науку из претходног члана овог Акта, Управни одбор Фонда за науку доноси одлуку о усвајању Коначне

листе Пројеката који су одобрени за финансирање средствима Фонда за науку по Јавном позиву на основу овог Програма, као и о износу средстава која се додељују сваком Пројекту коме је одобрено финансирање.

Члан 41.

Након доношења одлуке Управног одбора Фонда за науку о усвајању Коначне ранг листе Пројеката, Фонд за науку на својој интернет страници објављује коначне листе Предлога одобрених за финансирање.

По завршетку другог степена евалуације, Руководилац пројекта добија обавештење о њеном исходу.

Подношење приговора

Члан 42.

Подносиоци Предлога у оквиру овог Програма имају право да поднесу чињеницама заснован приговор на резултат:

а) административне провере дефинисане у члану 31. овог Акта (позивом на очигледне пропусте, превиде или материјалне грешке Фонда за науку Републике Србије);

б) поступка евалуације у другом степену евалуације (позивом на очигледне пропусте, превиде или материјалне грешке од стране Програмског одбора).

Приговор доставља подносилац пријаве писаним путем на обрасцу Фонда за науку Републике Србије, са ограничењем од 500 речи, у року од пет дана од дана пријема обавештења Фонда за науку Републике Србије о исходу административне провере/резултата евалуације.

Садржај приговора мора бити ограничен на појашњење података који већ постоје у Предлогу и не може ни на какав начин сугерисати или имплицирати промену садржаја предложеног Пројекта у било ком сегменту.

Фонд за науку Републике Србије доставља званичан одговор на приговор у року од 30 дана од дана пријема благовременог приговора.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА

Уговор

Члан 43.

За Предлоге који су одобрени за финансирање, Руководилац пројекта, Носилац пројекта и Учесници пројекта потписују Уговор са Фондом за науку.

Плаћања и извештавање

Члан 44.

Фонд за науку Републике Србије уплаћује средства НИО, у складу са одобреним буџетом Пројекта и потписаним Уговором.

Фонд за науку Републике Србије врши прву исплату авансно, у року од 45 дана од датума потписивања Уговора.

Плаћања се врше у складу са Распоредом плаћања који је саставни део Уговора. Опрема и потрошни материјал набављају се, по правилу, на почетку реализације Пројекта.

Све исплате извршавају се у динарима (РСД), на посебан текући рачун НИО (или посебан подрачун) који се користи само за намене Пројекта у оквиру овог Програма.

Руководилац пројекта је у обавези да доставља Фонду за науку информације о напретку Пројекта на шестомесечном нивоу, припремљене на обрасцима Фонда за науку. Уз информације о напретку пројекта се не доставља пратећа документација, а Руководилац и овлашћена лица Носиоца и Учесника пројекта су одговорни за истинитост података и наменско и законито трошење средстава.

Руководилац пројекта доставља Фонду за науку Републике Србије Годишњи извештај о напретку Пројекта на крају сваке пројектне године, и Завршни извештај Пројекта по завршетку реализације Пројекта. Извештаји се припремају на задатим обрасцима, а у складу са инструкцијама и роковима одређеним од стране Фонда за науку Републике Србије. Фонд за науку Републике Србије ће за сваки извештајни период детаљно проверавати комплетну административну и финансијску документацију одређеног броја пројекта, који се бирају по случајном узорку. Случајни узорак за сваки извештајни период ће обухватати по правилу 10% одобрених пројекта.

Руководилац пројекта је дужан да прибави и у архиви води сву пратећу административну и финансијску документацију Пројекта и да је, уколико се захтева, достави Фонду за науку Републике Србије на увид и проверу. Фонд за науку Републике Србије може тражити на увид и проверу документацију било када током трајања Пројекта.

Руководилац пројекта је у обавези да обезбеди одговарајуће информације и документа за екстерну ревизију Пројекта. Руководилац пројекта и НИО обезбеђују да коришћење средстава буде у складу са законом и уговореним условима и обавезама. НИО ће исплаћивати средства трећим лицима у складу са реализацијом активности на Пројекту.

Набавке добара и услуга

Члан 45.

Набавке добара и услуга које су у вези са реализацијом Пројекта, чије је финансирање одобрено по Програму, обављају се у складу са законом и Уговором о финансирању реализације научно-истраживачког пројекта Фонда за науку Републике Србије (у даљем тексту: Уговор) који Фонд за науку Републике Србије закључује са Носиоцем и Учесницима пројекта, и у складу са процедурама које захтева извор финансирања, а које ће бити прецизиране Уговором.

Руководилац пројекта у обавези је да одговарајућу документацију која се односи на реализоване набавке из става 1. овог члана достави Фонду за науку Републике Србије у складу са Програмом, Уговором или на писани захтев Фонда за науку Републике Србије.

Управљање Пројектом

Члан 46.

Руководилац пројекта у обавези је да управља Пројектом савесно, одговорно и у сагласности са прописима којима се уређују наука и истраживање, заштита животне средине, заштита интелектуалне својине, заштита података о личности, спречавање сукоба интереса и другим прописима од значаја за етичну и закониту реализацију Пројектних активности.

Члан 47.

Руководилац пројекта мора бити ангажован на Пројекту током целог трајања Пројекта. Чланови Пројектног тима могу бити ангажовани током целокупног трајања Пројекта или само

током одређених временских интервала, у зависности од потреба Пројекта и у складу са предложеним буџетом.

Уколико је потребно да током реализације Пројекта Руководилац пројекта замени члана Пројектног тима другим чланом или промени проценат његовог ангажовања на Пројекту, Руководилац пројекта подноси Фонду за науку Републике Србије образложени предлог о измени и за то мора да добије писану сагласност Фонда за науку Републике Србије пре него што измена буде извршена. Члан Пројектног тима има који замењује претходног, мора испунити све услове из члана 7. овог Акта.

Члан 48.

Током реализације Пројекта, уколико постоји оправдана и објективна потреба, Руководилац пројекта може предложити измене буџета Пројекта унутар исте буџетске категорије, као и измене буџета Пројекта између буџетских категорија. Све предложене измене морају бити за потребе реализације пројектних активности и у складу са правилима програма у погледу дозвољених трошкова.

Члан 49.

Права на основу све нове интелектуалне својине и *know-how*, који могу бити створени током реализације Пројекта, припадају НИО, и то према прописима којима се уређује научно-истраживачка делатност. У случају да на Пројекту учествују чланови различите НИО, тј. чланови Пројектног тима који су запослени у различитим НИО, потребно је да се Носилац и Учесници пројекта, и сви чланови Пројектног тима сагласе и међусобно регулишу односе и права на интелектуалну својину која ће бити створена током реализације Пројекта. Документацију која регулише односе унутар конзорцијума и права на интелектуалну својину која ће настати током трајања Пројекта је потребно доставити Фонду за науку Републике Србије приликом подношења предлога пројекта.

Комерцијализација резултата остварује се на основу закона и правилника НИО из Републике Србије које су Учеснице пројекта, али се према потребама реализације пројекта може дефинисати и другачије, што је потребно назначити у предлогу пројекта и у складу са тим предвидети одговарајућим конзорцијумским уговором НИО је у обавези да осигура права интелектуалне својине и *know-how* у уговорима закљученим са било којим трећим лицем.

За резултате Пројекта важе принципи отворене науке, у складу са Платформом за отворену науку министарства надлежног за научно-истраживачку делатност (у даљем тексту: Министарство).

Члан 50.

Руководилац пројекта је у обавези да управља Пројектом савесно, одговорно и у сагласности са прописима којима се уређују наука и истраживање, заштита интелектуалне својине, заштита података о личности, спречавање сукоба интереса, заштита животне средине и другим прописима од значаја за етичку и закониту реализацију пројектних активности.

Руководилац пројекта и чланови пројектног тима су обавезни да активности Пројекта спроводе у складу са стандардима за заштиту животне средине и друштвени утицај дефинисаним у Оквирном плану за управљање заштитом животне средине и социјалним утицајем у склопу Пројекта акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији – SAIGE који подржава Светска банка („Службени гласник РС“ – Међународни уговори, број 3/20).

Праћење и евалуација пројеката током реализације

Члан 51.

Фонд за науку Републике Србије редовно надзире и прати реализацију Пројекта оцењивањем поднетих извештаја, надзорним посетама учесницима Пројекта, непосредним праћењем појединих пројектних активности, као и оцењивањем Завршних извештаја о резултатима Пројекта. Уколико се установи да су средства Пројекта трошена ненаменски, Фонд за науку Републике Србије задржава право да обустави реализацију и финансирање Пројекта, захтева поврат средстава, и предузме и друге активности које буде сматрао одговарајућим.

Фонд за науку Републике Србије може периодично организовати ревизију утрошка средстава током имплементације пројеката, у складу са актима Фонда за науку Републике Србије.

Члан 52.

У циљу праћења и евалуације Програма, Фонд за науку Републике Србије може организовати независну анализу корисника средстава током трајања Пројекта, као и на крају реализације Програма по Јавном позиву, на основу јасно дефинисаних кључних тачака и резултата. Ради остваривања наведеног циља, корисници средстава Фонду за науку Републике Србије достављају све потребне информације и документацију и омогућавају приступ релевантним локацијама и објектима.

Члан 53.

Остварени резултати Пројекта евалуирају се кроз годишњу, ванредну евалуацију и евалуацију на крају реализације Пројекта. Евалуација може укључити и ревизију.

Евалуација Пројекта укључује поређење предложених и реализованих циљева истраживања, остварене научне резултате, оцену реализације средстава и друге релевантне показатеље. Уколико се током реализације Пројекта установи да Пројекат није реализован у потпуности према Предлогу, Фонд за науку Републике Србије о томе обавештава надлежне органе у оквиру Фонда за науку Републике Србије. На основу налаза може се донети одлука о смањењу буџета опредељеног Уговором или потпуној обустави финансирања Пројекта, укључујући и покретање поступка за повраћај ненаменски или незаконито утрошених примљених средстава или било који други поступак који сматра примерним.

Резултати пројекта

Члан 54.

Остварени резултати Пројекта прате се и евалуирају током реализације Пројекта у складу са правилима овог Акта. По указаној потреби, реализација и наменско трошење средстава у складу са одобреним буџетом Пројекта могу се евалуирати и ванредно на иницијативу Фонда за науку Републике Србије или на основу образложеног захтева НИО или Руководиоца пројекта.

У циљу евалуације, Руководилац пројекта пријављује резултате Пројекта достављањем одговарајућег извештаја.

Спољна ревизија

Члан 55.

На крају реализације пројекта Носилац пројекта је дужан да организује спољну ревизију о трошку пројекта, из удела буџета који је планиран у оквиру буџета Носиоца, а налаз и мишљење овлашћеног ревизора прилажу се уз Завршни извештај.

Спољна ревизија врши се на нивоу целог пројекта и обухвата ревизију пројектне документације и финансијског управљања пројекта свих НИО које учествују на Пројекту.

Архива

Члан 56.

Носилац Пројекта и Учесници Пројекта формирају архиву Пројекта, у оквиру које воде прецизне и редовне евиденције у вези са реализацијом Пројекта, користећи одговарајуће системе у складу са рачуноводственим прописима, финансијским прописима и другим прописима.

Архива пројекта мора бити доступна Фонду за науку Републике Србије.

ПРОМОЦИЈА И ВИДЉИВОСТ РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА

Члан 57.

Обавеза Руководиоца пројекта је да током реализације Пројекта обезбеди промоцију Пројекта и видљивост резултата учествовањем на конференцијама, објављивањем научних публикација, организовањем скупова и семинара, промоцијом у медијима и на друштвеним мрежама, организовањем посета Пројектном тиму и лабораторији и на друге начине. Сугерише се објављивање радова у часописима са JCR листе категорије M21 (или више), са изузетком истраживачких области које немају часописе у овој категорији (укључујући часописе који примењују принцип отворене науке), као и саопштења на научним међународним скуповима, са фокусом на саопштења са научних међународних скупова по позиву и саопштења са међународних скупова која су штампана у целини.

У свим радовима објављеним у часописима и саопштењима са научних скупова, Руководилац пројекта и чланови Пројектног тима у обавези су да наведу да су резултати проистекли из Пројекта који финансира Фонд за науку Републике Србије, као што је дефинисано Уговором.

Обавеза Руководиоца и чланова пројектног тима је да се пројектне активности заједничке сарадње, а посебно делови посета и боравка код партнера из дијаспоре или боравка чланова тима из иностранства у Србији, документују у виду мултимедијалног садржаја, укључујући кратке видео записе и фотографије.

Руководилац пројекта дужан је да у било ком тренутку током трајања Пројекта, као и најмање годину дана након завршетка Пројекта, омогући заинтересованим лицима приступ резултатима Пројекта.

Додатна правила о видљивости и саопштењима дефинишу се Уговором.

Препоручује се да се примарни подаци прикупљени током реализације Пројекта систематизују, структурирају и електронски форматирају и да им се омогући отворени приступ (енг. *open data*).

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 58.

Овај Акт ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Фонда за науку Републике Србије.

Фонд за науку Републике Србије

УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Овај Акт се објављује на интернет страници Фонда за науку Републике Србије по пријему решења Владе Републике Србије 05 Број: 451-10332/2023-1 од 03. новембра 2023. године о давању сагласности на Програм подршке сарадњи са српском научном дијаспором – Заједнички истраживачки пројекти (ДИЈАСПОРА 2023) („Службени гласник РС”, број 97/2023 од 03.11.2023 године).